

KUZEY MAKEDONYA

BİLGİ NOTU

➤ GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Kuzey Makedonya Cumhuriyeti
Nüfus	2.069.000 (Nisan 2023, IMF)
Dil	Makedonca
Yüzölçümü	25.173 km ²
Başkenti	Üsküp
Başlıca Şehirleri	Üsküp, Manastır, Kumanova, Pırlepe, Kalkandelen
Yönetim Biçimi	Parlamber Demokrası
Devlet Başkanı	Cumhurbaşkanı Stevo Pendarovski
Para Birimi	Makedonya Dınarı (MKD)

Üyesi Olduđu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: Dünya Ticaret Örgütü (World Trade Center - WTO), Birleşmiş Milletler (United Nations - UN), Avrupa Konseyi (Council of Europe), Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (North Atlantic Treaty Organization - NATO), Uluslararası Para Fonu (International Monetary Fund - IMF).

➤ GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2021	2022	2023	2024
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	13,8	13,6	15,8	17,4
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	6.698	6.600	7.672	8.463
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort,%)	3,2	14,2	10,0	4,3
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-3,1	-6,0	-3,3	-3,3
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	15,4	14,4	14,3	14,1
Nüfus (milyon)	2,07	2,06	2,06	2,06
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	53,4	52,1	51,6	50,4

Kaynak: IMF *Tahmini veriler (Ekim 2023)

K. Makedonya genel olarak tarım ekonomisine dayanan bir ülkedir.

Tarım sektörü GSYİH'nın yaklaşık %10'unu ve aktif nüfusun da %16,2'sini oluşturmaktadır. Başlıca tarım ürünleri; pirinç, pamuk, tütün ve çeşitli meyvelerdir. Koyun ve keçi besiciliği de bir o kadar önemlidir.

Sanayi sektörü GSYH'nın yaklaşık % 23'üne katkıda bulunmakta, işgücünün de % 29,2'sine istihdam sağlamaktadır. Hizmet sektörü ise GSYİH'nın %54,2'sini oluşturmakta ve nüfusun da

%54,5'ini istihdam etmektedir. Hizmetler özellikle ticaret, taşımacılık, telekomünikasyon, bankacılık alanlarında yoğunlaşmaktadır.

Ülkede sınırlı kapasitede demir, bakır ve kurşun cevherleri bulunmaktadır. Ülkenin en önemli sanayi sektörleri; kimyevi ürünler, demir-çelik, makine, metalürji ve tekstildir. Tekstil, özellikle de deri sanayii, en önde gelen sanayi kolunu oluşturmaktadır.

➤ DIŞ TİCARET

K. Makedonya'nın yeni Gümrük Kanunu AB standartlarına uygun olarak hazırlanmıştır. K. Makedonya Cumhuriyetine ithal edilen ürünlerin çoğuna gümrük vergisi uygulanmaktadır.

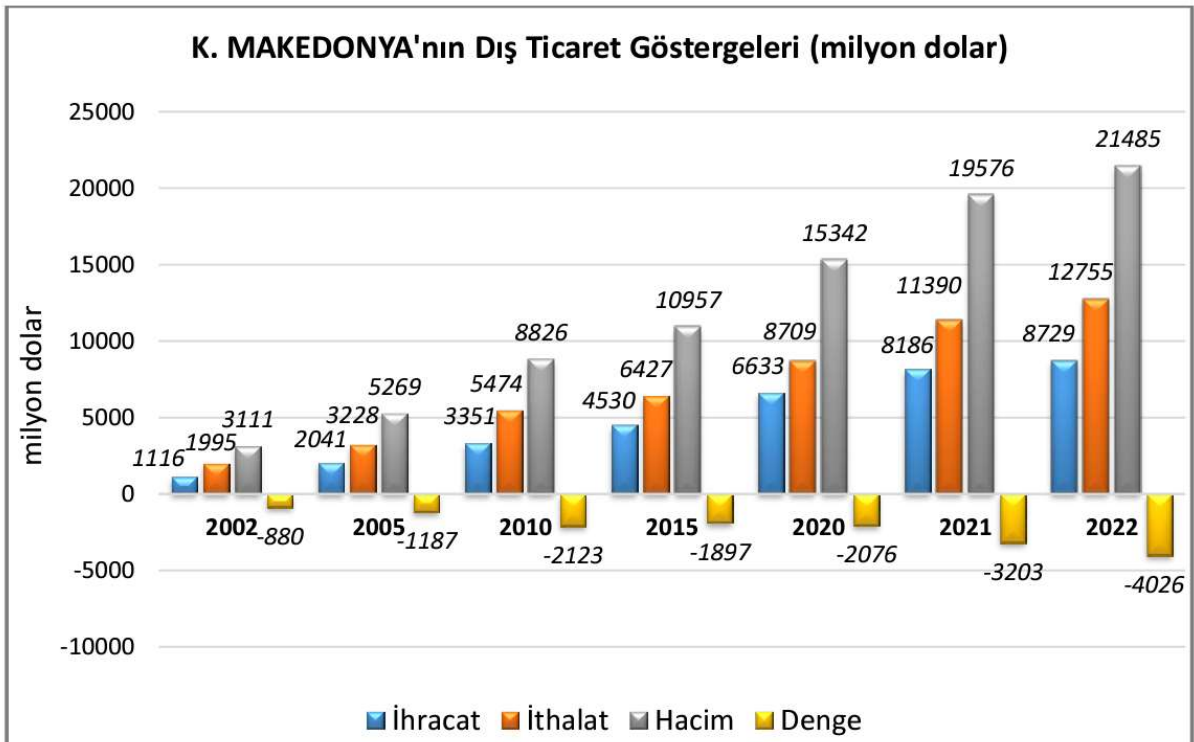
Gümrük vergi oranları 0 ile %30 arasında değişmektedir. Bazı gıda ürünlerinde bu oran %60'a ulaşmaktadır (bazı meyve ve sebze, tahıl, alkollü ve alkolsüz içecekler ve tütün). Ortalama gümrük vergi oranı %7'nin altındadır.

İthal edilen ürünlerin çoğuna kalite kontrolü uygulanmaktadır. Kalite kontrolüne tabi tutulan ürünler arasında tarım ürünleri, taşıt araçları ve elektrikli aletler ya da standartlara uygun olmaması halinde tüketicilerin sağlığına zararlı olabilecek ürünler yer almaktadır. Ayrıca bazı ürünlere fito-patolojik ya da veteriner kontrolü yapılmaktadır.

İthalat izinlerini K. Makedonya Ekonomi Bakanlığı vermektedir. Ürünlerin çoğu için izinler sadece formalitedir, fakat ilaç ve askeri ekipman konusunda izin almak daha zor olabilmektedir.

Ülkenin başlıca dış ticaret ortakları; Almanya, Sırbistan, Bulgaristan, Belçika, İtalya, Birleşik Krallık, Yunanistan ve Çin'dir.

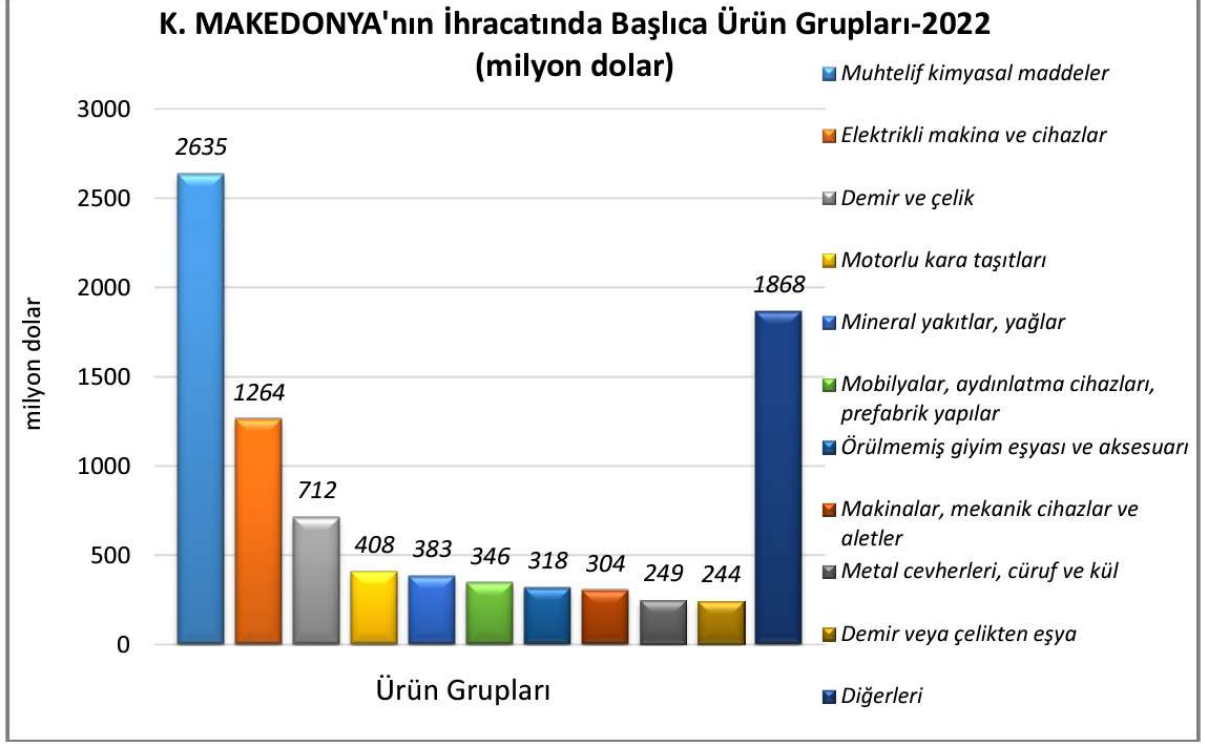
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-www.trademap.org.

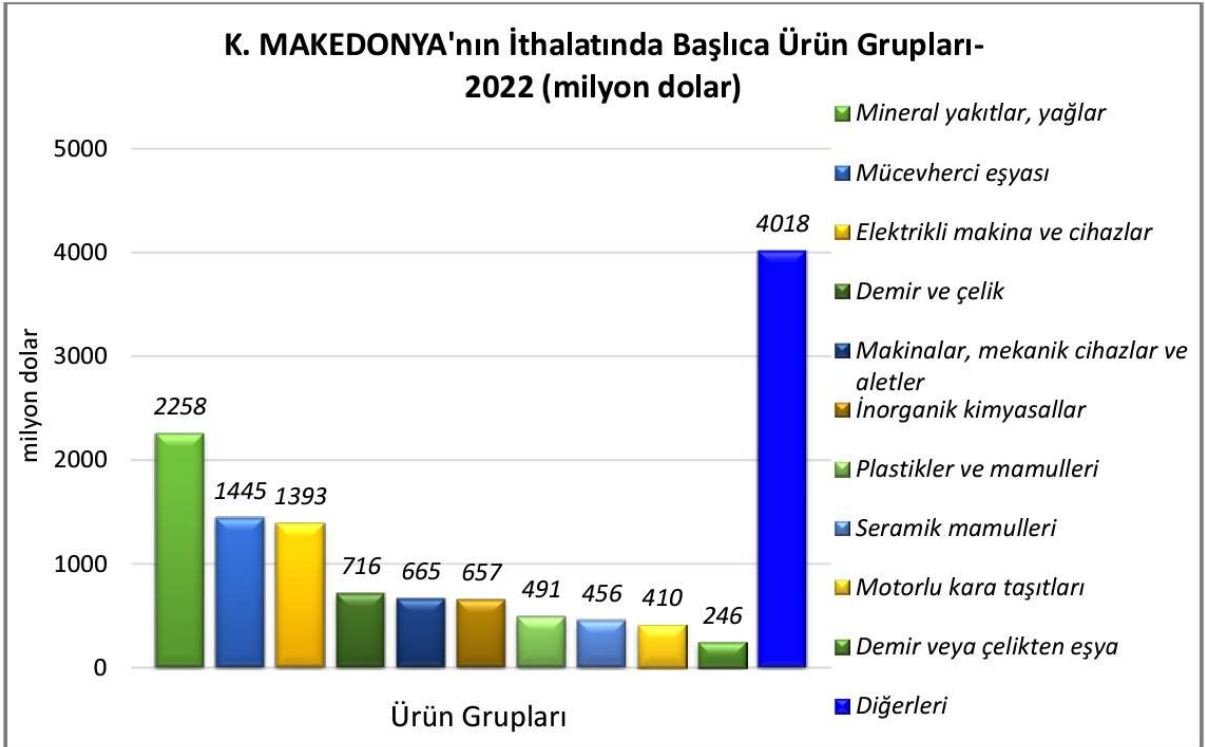
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap-www.trademap.org.

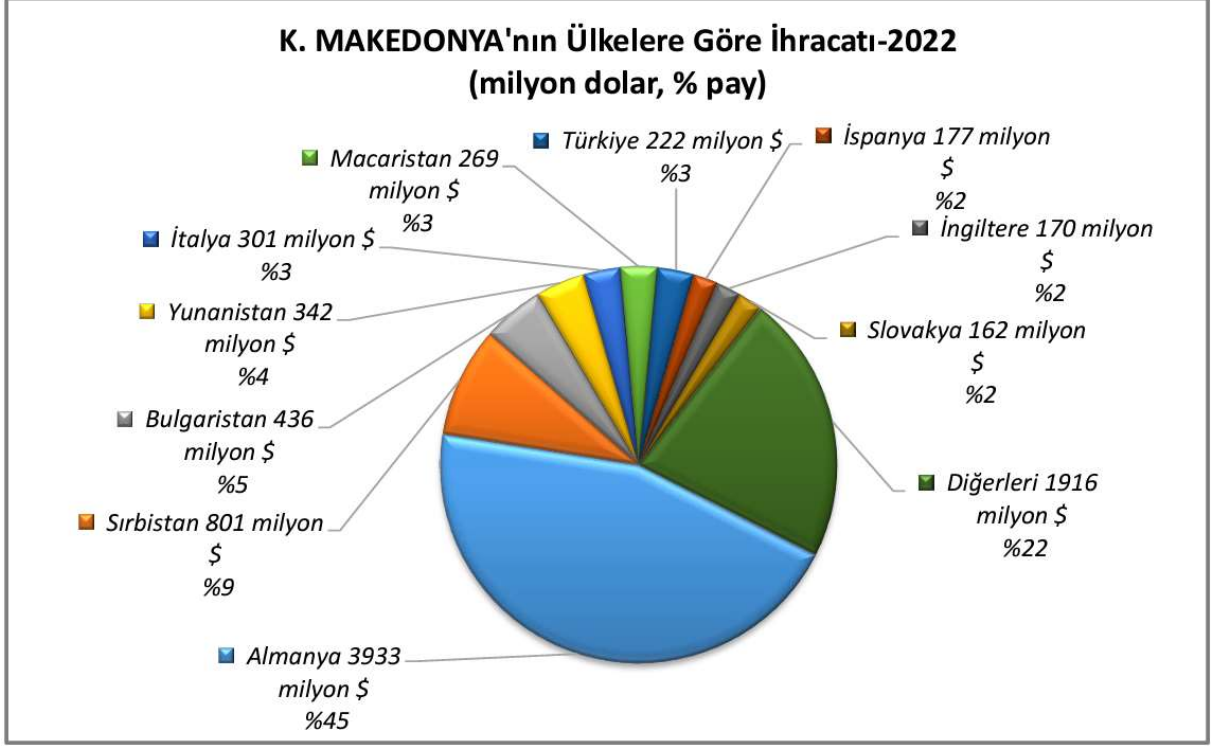
İthalat

Kaynak: Trademap-www.trademap.org.

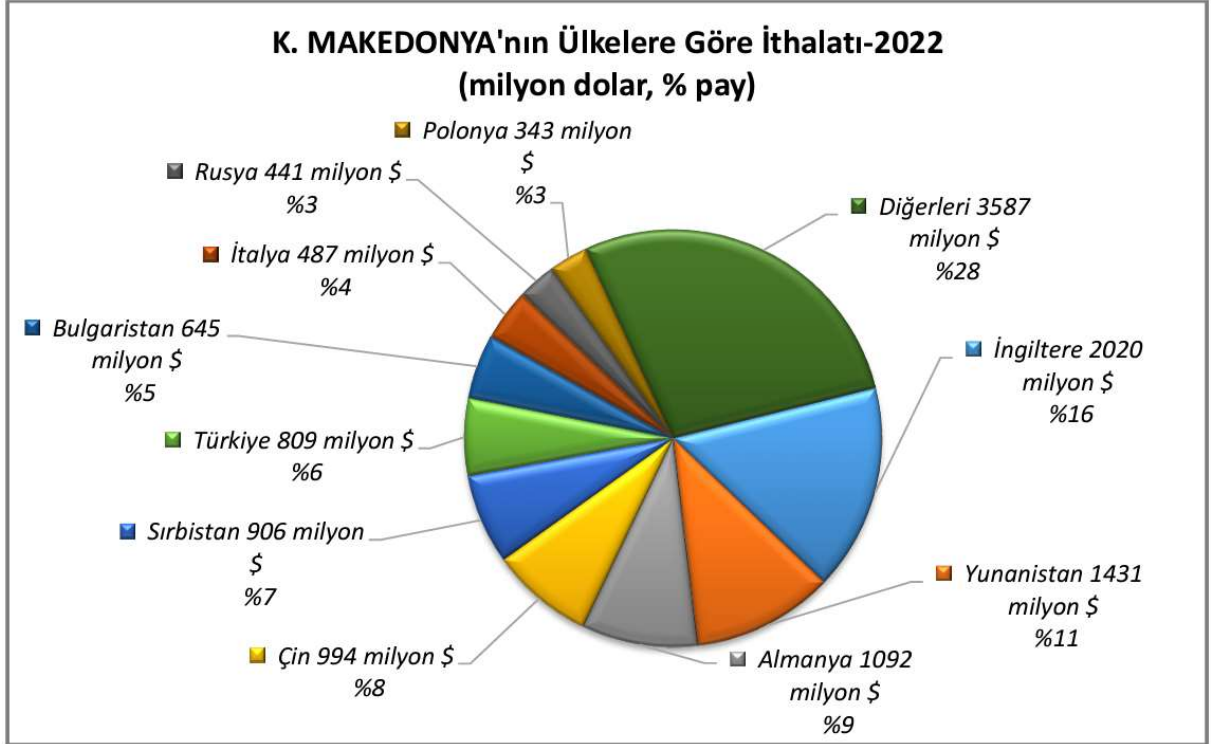
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap-www.trademap.org.

İthalat

Kaynak: Trademap-www.trademap.org.

➤ DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

K. Makedonya'daki yabancı yatırımların önemli bir kısmı telekomünikasyon, bankacılık, sigortacılık, petrol sanayi, tekstil, gıda, tütün, ticaret ve hizmet sektöründe görülmektedir.

Son dönemde, çeşitli doğrudan yabancı sermaye yatırım yöntemleriyle K. Makedonya'da yatırım yapan şirketlerin sayısı artmaktadır.

K. Makedonya Merkez Bankası'nın yaptığı açıklamaya göre, Hollanda, Avusturya, Slovenya ülkeye yapılan yatırımlarda ilk üç sırayı paylaşmakta olup, Türk yatırımları diğer ülkelere oranla düşük düzeylerde kalmaktadır.

K. Makedonya Hükümetince yabancı yatırımcı beklendiği ilan edilen alanlar:

- Bilişim ve iletişim teknolojileri,
- Tarım ve gıda işleme teknikleri,
- Otomotiv,
- Turizm,
- Metalürji,
- Kimyasallar,
- Enerji,
- Toplu konut inşaatları,
- Altyapı yatırımları (atık su ve içme suyu projeleri),
- Sigortacılık,
- Tütün ve sigara,
- Tekstil (hazır giyim, deri),
- Bankacılık yatırımları olarak sıralanabilir.

➤ TÜRKİYE ile TİCARET

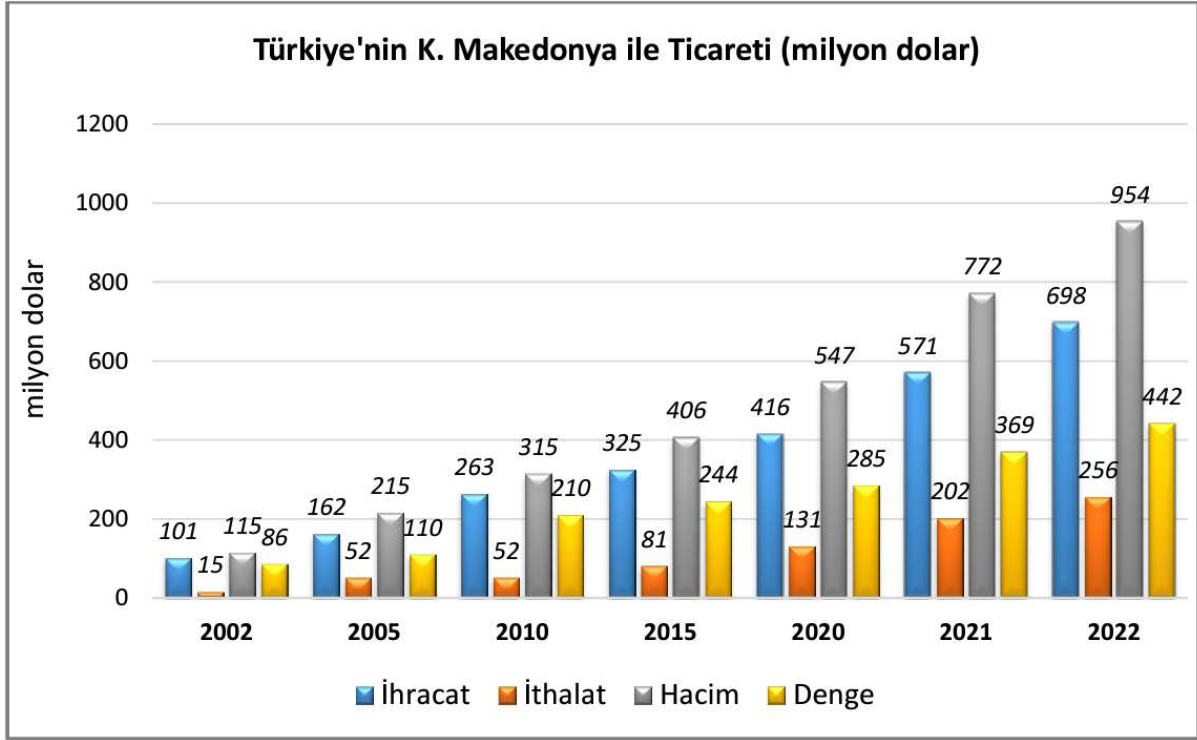
K. Makedonya pazarı hala birçok açıdan bakir bir pazar niteliği taşımakta ve hemen hemen tüm sektörlerde önemli rekabet imkanları bulunmaktadır.

Kuzey Makedonya'da Türkiye imajı çok olumludur. Bu olumlu ülke imajı, olumlu Türk malı algısını da desteklemekte, Türk malları; kalitesi, tasarımı ve uygun fiyatı ile beğeni toplamaktadır.

Türkiye'den bakıldığında küçük bir pazar olarak algılanan K. Makedonya, Balkanlarda önemli bir transit geçiş ve dağıtım merkezi pozisyonundadır. Bu nedenle Ülke pazarı tek başına değil, çevresindeki bölgenin potansiyeli ile birlikte değerlendirilmelidir.

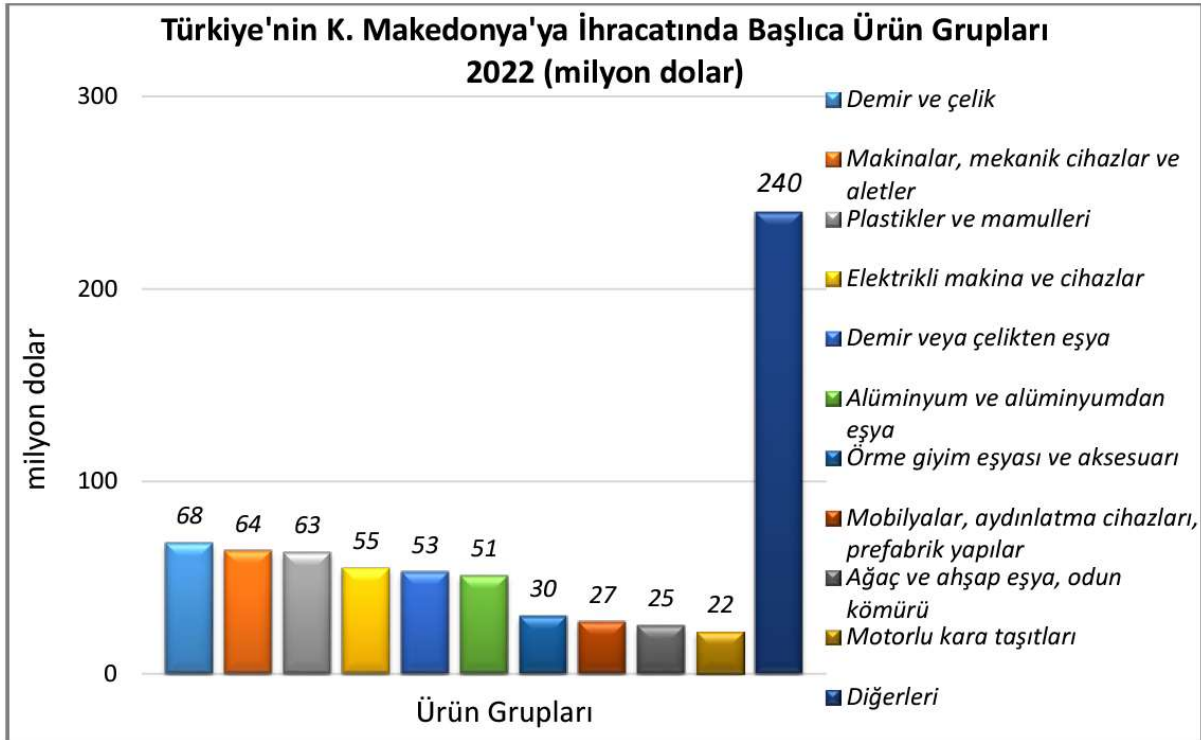
Türkiye ile Makedonya arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması, 7 Eylül 1999 tarihinde imzalanmıştır. Anlaşmanın Onaylandığına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı 25 Temmuz 2000 tarih ve 24120 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Anılan Anlaşma 1 Eylül 2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Türkiye-K. Makedonya Dış Ticareti

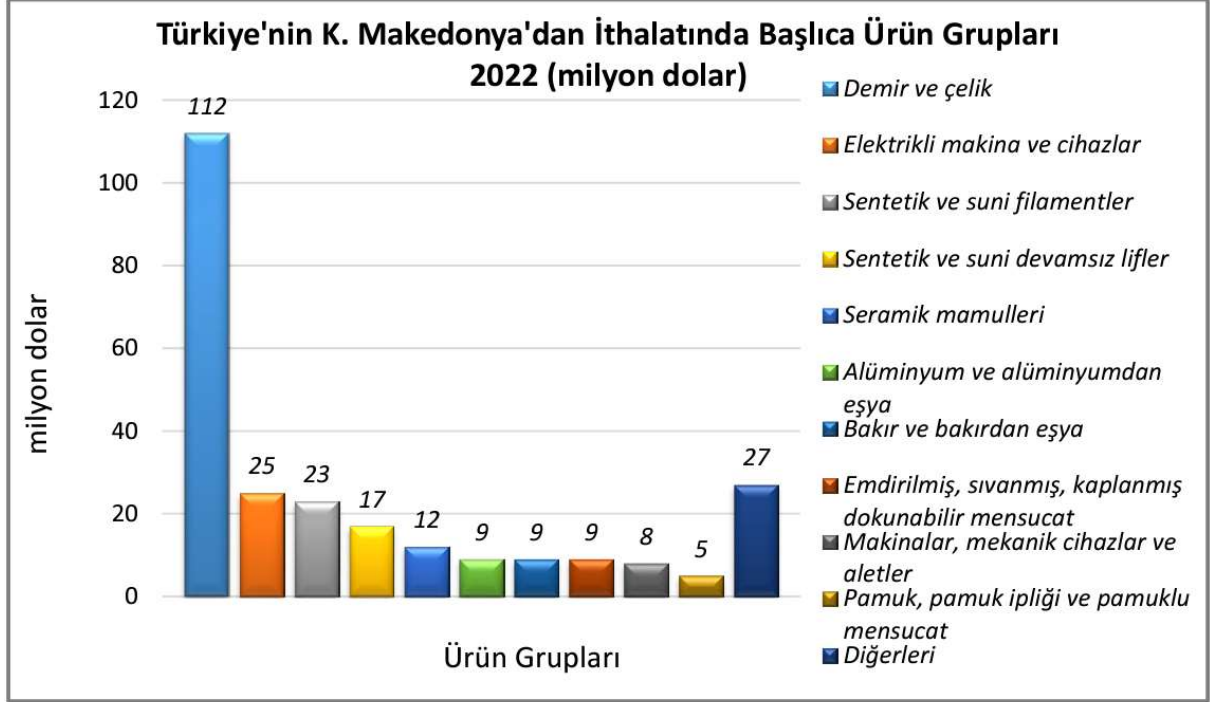
Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin K. Makedonya'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

Türkiye'nin K. Makedonya'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

➤ SAMSUN ile TİCARET

Samsun – Kuzey Makedonya Dış Ticaret Verileri

Yıl	İhracat (Dolar)	İthalat (Dolar)	Denge
2021	1.224.814	193.221	1.031.593
2022	1.827.412	53.550	1.773.862
2023	2.227.488	149.967	2.077.521